

paa Banen af over 3 Millioner mere, end vi garanterer i Obligationer, da have vi i Virkeligheden ingen Tvang paa ham, thi han kan amortisere sin Anlægs-capital; men jeg troer ogsaa, at Obligationer i den Henseende ere at foretrække for Garanti, at de give os en vis Gjældsbyrde. Den ærede Indenrigsminister meente rigtigt nok, at naar Staten skulde tye til sin Credit, kunde det muligt være ønskeligt, at man ikke havde en saadan Gjældsbyrde, og at det derfor maaskee var bedre, om man havde givet Garanti, men jeg troer ikke, at dette Raisonnement vil holde Stik. Jeg troer, at en bestemt Gjældsbyrde, imod hvilken der staaer et Activ — thi Jernbanen er jo et Activ, der staaer imod Gjældsbyrden — ligefrem vil stille Landet gunstigere end en saadan mangleaarrig Forpligtelse uden noget tilsvarende Activ. Hvad jeg især seer paa med Hensyn til Aflysningen af Obligationerne, det er, at vi i Virkeligheden hvert Aar spare 80,000 Rd., det bliver i 25 Aar uden Rente 2 Millioner og med Rente og Rentens Rente næsten 3 Millioner, og det er en fuldkommen vis Fordeel, vi have, idet vi ved Garantistystemet maae udgive saameget Mere, og saa kommer det endnu an paa, til hvilken Pris vi, naar de 25 Aar ere forløbne, kunne overtage Jernbanen. Det er jo meget muligt, at Syllands Handelsforhold kunne udvikle sig i den Grad, at Jernbanen kan svare 3 til 4 pCt., og da maae vi jo give de oprindelige 8 Millioner for Jernbanen. Jeg troer sølgelig, at Obligationssystemet har en saadan Fordeel, at man ikke bør forbigaae det, men at man bør adoptere det. Den Sum, Mindretallet har ansat, er en saadan, hvormed det mener, at Garantien kan afsløses; Mindretallet har ikke villet sætte en mindre Sum, fordi det ikke nyttede at give Regjeringen en Bemyndigelse, som den ikke kan bruge. — Den ærede sidste Taler har ogsaa udtalt sig mod at udbyde dette Arbejde i smaa Entrepriser. Jeg maa i den Henseende gjøre opmærksom paa, at jeg herved nærmest har tænkt paa Jernbanearbejderne, og dersom det brugte Udtryk er feilagtigt, maa det være mig tilladt her at rette det. Jeg har troet, at naar Jernbanearbejdet fremmedes, eftersom Finantsernes Tarv tillod det, altsaa

langsomt og ikke med den Hurtighed, som mange Andre ere tilbøjelige til at ønske, og man da udbyd Jernbanearbejderne i saadanne Entrepriser, at selve Egnens Beboere kunde udføre dem, uden at det for hurtigt at fremme Jernbaneanlægget var nødvendigt at indforstribede Arbejdere, saa vilde man deels opnaae at faae Arbejdet billigt udført, og deels at afhjælpe den Arbejdsløshed, hvorover der saameget har været klaget her i Landet. Med Hensyn til Anskaffelsen af Skinnerne, Tømmeret og Bygningen af Broerne har jeg rigtigt nok tænkt mig det udbudt i forskjellige Entrepriser, men dog ikke i smaa Entrepriser; de smaa Entrepriser har jeg nærmest tænkt mig anvendte ved Jernbanearbejderne, fordi jeg, som sagt, troer, at det vilde være det Fordeelagtigste. Tillige er der den Fordeel ved kun at have mindre Banestrekninger under Arbejde, ved ikke at contrahere for det hele Beløb paa engang, at man til enhver Tid vil være istand til, naar andre politiske Forhold skulde tvinge dertil, at standse disse Arbejder. Man vil see, at Mindretallet især har taget Hensyn til, at vi ved Udførelsen af dette Arbejde ikke overstride vore Kræfter.

Jeg kommer nu til det brændende Punkt her i Discussionen, nemlig Retningen af Banen. Dette Punkt er saa omhyggeligt og udførligt behandlet af de foregaaende Talere, at jeg kan fatte mig mere kort derom, navnlig kan jeg henholde mig til, hvad der er yttret af den ærede Rigsdagsmand (Klee), der saa at sige har gjort Jernbanedæsenet til sin Livsopgave, og som paa det Kundigste har godtgjort det Feilagtige, der er i Fleertallets Forslag. Naar Fleertallet bebrejder os, at vi have Fiskene paa den ene Side og Mennesker kun paa den anden Side, saa vil jeg dertil svare, at Fiskene ikke ere saa flette Naboer for en Jernbane, forsaavidt som de svømme paa det dybe Vand; thi det dybe Vand bærer jo Skibe til Havnen, det bærer Færdsel og Omsætning til Byerne, hvorimod Byg paa begge Sider er en daarlig Nabo, thi over den øde Hede gaaer ikke det travle, industrielle Liv. Hvad vi, som gjentagende fremhævet af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tischer-